

[Jørgen Jensen]

det har været arbejdsgivertilskud, som skulle lokke arbejdsgiverne til at tage unge mennesker i arbejde, eller det har været EIFU-kurser, eller det har været andre former for nødhjælpsarbejder, så har de ikke hjulpet. Vi må også notere os, at man ikke har kunnet leve op til det princip, som man har sagt at man burde have, at alle, der forlader skolen, skal have et tilbud enten om videregående uddannelse eller arbejde. Det har man ikke kunnet leve op til.

Vi må også notere os, at man ikke har løst problemerne, men tværtimod er i den situation, at hvis man fortsætter mange af de nuværende foranstaltninger, så vil de virke direkte skadeligt, ikke alene for de unge, men også for samfundet. Man giver dem ikke nogen kompetence ved den uddannelse, man giver dem – ja, blot for at nævne et enkelt eksempel, der får det til at løbe mig koldt ned ad ryggen: nogle af de mange i og for sig velmenende embedsmænd, som har arbejdet med de problemer, kan f. eks. komme og sige: vi har opført en værkstedsbygning »næsten håndværksmæssigt udført«. Hvad ligger der i det? Man har sat unge mennesker til at udføre et stykke arbejde. Ja men havde vi brug for en værkstedsbygning, så har vi jo uddannede håndværkere, og har vi ikke uddannede håndværkere nok, så kunne vi udanne nogle flere. At det er »næsten håndværksmæssigt udført« er både en nedvurdering af de unge og af det behov og de muligheder, der ligger. Derfor må jeg sige, at de bestræbelser, som har været udfoldet, ved vi i og for sig vil virke skadeligt, hvis de fortsætter.

Der er efter min opfattelse kun tre muligheder, hvis vi skal sætte ind over for de unge, som man siger at man ikke kan finde plads til: det er uddannelse, og det er uddannelse og atter uddannelse. Det er det, man må satse på. Den krise, som har ramt samfundet med tilbageslag, løser man ikke isoleret for de unge eller for andre grupper, kvinder eller ældre. Den løses kun, ved at man laver om på dette samfundssystem. All right, det står ikke på dagsordenen i dag, men vi kunne det, og vi har råd til det, vil jeg gerne understrege, fordi der er faldet bemærkninger fra socialdemokratiske folketingsmænd i den seneste debat om, at vi ikke har råd til det. Vi har råd til at løse dette problem. Det er det, vi først og fremmest skal have råd til.

Derfor mener jeg, at det, der må ske, bl. a. er, at gymnasieskolerne skal udbygges.

For mig er det egentlig fantastisk, at man kan stille spørgsmålet både fra minister og andre, om det er rigtigt, at 40 pct. af de unge går til gymnasiet. Ja men hvad er alternativet, hvis ikke de går til gymnasiet? Det er ledighed. Ja men så kan man da ikke stille spørgsmålet, om det er rigtigt. Det må da være rigtigere for alle, at de går i gymnasiet, fremfor at de går ledige. Derfor kan man efter min mening ikke stille et sådant spørgsmål. Talen om, at man får en overkapacitet af viden, hvad afspejler den egentlig af menneskefjendskhed? Gjorde det noget, at jord- og betonarbejderen havde lidt viden om andre ting end lige netop, hvad han skulle beskæftige sig med? Gjorde det noget, at kloakarbejderen også vidste lidt om kemi? Så var der mulighed for, at man noget før afslørede skadevirkningerne af den forurening, som finder sted.

Jeg tror, man skal gøre sig klart, at dette i og for sig er et forsøg på at tale om noget andet end det, der er reelt, det, at man ikke vil sætte ind over for de ting, der ligger. Jeg tror også, vi må gøre os klart, at ungdomsskolerne kunne være et tilbud til dem, som endnu er skolesøgende, som er skoletrætte, men det betyder altså, at man gør noget.

Så må jeg sige lidt om de bemærkninger, der er faldet om EFG-uddannelsen. Jeg synes, der er mange her, både fra de radikale og retsforbundet, som burde sætte sig lidt ind i, hvad EFG-uddannelsen er. Den startede jo ikke som en teoretisk uddannelse, man ville bygge noget fagligt oven på. Det var erfaringen fra de faglige uddannelser, som gjorde, at man måtte finde former for udvikling af de faglige uddannelser, som byggede på mesterlæren. Det var erfaringer fra udlandet, først og fremmest fra Schweiz, der gjorde, at vi sagde, at vi må have en bedre faglig uddannelse. Derfor gik man ind for EFG. Derfor gennemførte man sammen med arbejdsgiverne, også de små håndværksmestre, en forsøgsordning med hensyn til de faglige uddannelser.

Samtidig skete der det, at mesterlæren ændrede sig. De, der taler om, at vi ikke kan betale løn for en teoretisk uddannelse, glemmer helt, at den gamle mesterlære ikke eksisterer. Mesterlæren i dag starter også med en